

VENDIM
Nr. 217, datë 5.5.2000

PËR KONTROLLIN FINANCIAR

Në mbështetje të nenit 100 të Kushtetutës dhe të ligjit nr.8270, datë 23.12.1997, "Për Kontrollin e Lartë të Shtetit", me propozimin e ministrit të Financave, Këshilli i Ministrave

V E N D O S I:

1. Përmbajtja, organet dhe objekti.

1.1. Kontrolli financiar, si pjesë përbërëse e kontrollit të përgjithshëm shtetëror, është një instrument i domosdoshëm drejtimi, një funksion i pavarur vlerësimi, i krijuar brenda subjektit, për të vlerësuar veprimtarinë e tij në formë shërbimi. Ai ka për qëllim të mbrojë subjektin nga të gjitha llojet e dëmtimeve e të humbjeve financiare dhe të garantojë, në shkallën më të lartë, përdorimin e burimeve.

1.2. Kontrolli financiar në Republikën e Shqipërisë përfaqësohet nga:

1. Departamenti i Kontrollit Financiar, në Ministrinë e Financave.

2. Departamenti i Kontrollit Financiar në Ministrinë e Pushtetit Lokal.

3. Drejtoritë e kontrollit financiar në ministritë dhe institucionet qendrore, në bankat e nivelit të dytë, në institucionet financiare me pjesëmarrje të kapitalit shtetëror mbi 50 për qind.

4. Drejtoritë e kontrollit financiar në prefektura.

5. Zyrat e kontrollit financiar në njësitë e qeverisjes vendore, në ndërmarrjet e në institucionet shtetërore, shoqëritë tregtare, me pjesëmarrje të kapitalit shtetëror mbi 50 për qind.

1.3. Të gjitha ministritë, institucionet qendrore, ndërmarrjet dhe institucionet e tjera janë të detyruara të ngrënë strukturat e kontrollit financiar, në përputhje me pikën 2 dhe me normat e ngarkesës së caktuar nga Departamenti i Kontrollit Financiar në Ministrinë e Financave. U këshillohet organeve të qeverisjes vendore të ngrënë strukturat e kontrollit të brendshëm.

1.4. Objekti i kontrollit financiar është garantimi i drejtuesit, se objektivat e përcaktuara po arrihen se veprimtaria e subjektit është në përputhje me kërkesat dhe rregullat, e brendshme e të jashtme, se subjekti ruan burimet (e buxhetit, e kapitalit shtetëror, si dhe burimet) në një mënyrë të tillë që nxit operacionet ekonomike në mënyrë të frytshme dhe me rezultat, se të dhënat financiare dhe të drejtimit të subjektit janë të sakta dhe të plota.

2. Detyrat dhe të drejtat e organeve të kontrollit financiar

2.1. Departamenti i Kontrollit Financiar, në Ministrinë e Financave, ka këto detyra kryesore:

1. Realizon dhe përgjigjet për udhëheqjen metodologjike të Kontrollit Financiar, në shkallë vendi, dhe mbikëqyr veprimtarinë e tij, në përputhje me standardet ndërkombëtare dhe me ato të përcaktuara nga Kontrolli i Lartë i Shtetit.

2. Organizon dhe kryen kontrollin në objektet e varësisë së drejtpërdrejtë, si në Drejtorinë e Përgjithshme të Tatimeve dhe në atë të doganave, në bankat e nivelit të dytë, me kapital tërësisht shtetëror ose me pjesëmarrje të tij mbi 50 për qind, në institucionet financiare, të shndërruara ose jo në shoqëri anonime, me kapital shtetëror ose me pjesëmarrje të tij mbi 50 për qind, në degët e thesarit dhe të buxhetit në rrethe etj.

3. Për probleme të veçanta dhe të rëndësishme, me urdhër të qeverisë, Departamenti i Kontrollit Financiar, mund të ushtrojë kontroll në të gjithë sistemin e ministrive dhe në institucionet qendrore të pushtetit ekzekutiv.

4. Një herë në gjashtë muaj boton një buletin për problemet që kanë dalë nga kontrollet e kryera dhe për përvojën dhe përsosjen e teknikave të kontrollit.

5. Një herë në vit, nëpërmjet ministrit të Financave, i paraqet qeverisë një raport për gjendjen e kontrollit financiar dhe për problemet e tij.

2.2. Departamenti i Kontrollit Financiar në Ministrinë e Pushtetit Lokal dhe drejtoritë e kontrollit financiar në ministritë, institucionet qendrore dhe në prefekturat kanë këto detyra kryesore:

1. Organizimin dhe kryerjen e kontrollit në objektet e varësisë së drejtpërdrejtë dhe ato të caktuara me ligj.

2. Përcaktimin e metodikave të veçanta për kontrollin e subjekteve varëse dhe ato të linjës.

3. Përgjithësimin e problemeve të dala nga kontrollet e ushtruara, duke i paraqitur, një herë në muaj, raport titullarit të ministrisë apo të institucionit qendror dhe një herë në tre muaj Departamentit të Kontrollit financiar, në Ministrinë e Financave, sipas afateve të përcaktuara nga kjo e fundit.

4. Ministria e Pushtetit Lokal, me anë të strukturës së saj të kontrollit, ka për detyrë të ushtrojë kontroll-revizion të përgjithshëm në prefektura jo më pak se një herë në vit. Për probleme të veçanta, me urdhër të ministrit përkatës, ajo mund të ushtrojë kontroll edhe të drejtpërdrejtë në njësitë e qeverisjes vendore, duke respektuar pavarësinë e tyre.

5. Drejtoritë e kontrollit financiar në prefektura, sipas ligjit, kanë për detyrë të mbulojnë me kontroll-revizion të përgjithshëm, brenda vitit, të gjitha njësitë e qeverisjes vendore, si dhe ndërmarrjet e institucionet, në varësi të pushtetit vendor.

2.3. Organet e kontrollit financiar, gjatë ushtrimit të kontrolleve, kanë këto të drejta:

1. Të ushtrojnë kontroll në përputhje me kërkesat e standardet e kontrollit dhe sipas përgjegjësisë të përcaktuara në këtë vendim.

2. Të përdorin lirisht dhe pa kufizim të gjitha të dhënat ekonomike, financiare, teknike dhe të drejtimit të subjektit që kontrollohet, duke marrë përsipër ruajtjen e të dhënave me karakter sekret. Ato kontrollojnë dhe vlerësojnë saktësinë dhe plotësinë e të dhënave.

3. Të tërheqin, për nevojat e kontrollit, kopje të dokumenteve ose origjinalin e tyre, kundrejt vërtetimit të lëshuar.

4. Të hyjnë dhe të verifikojnë në vend, në depo vendore ose subjekte, pa asnjë kufizim, të vlerësojnë dhe kontrollojnë kudo ku ka vlera materiale e monetare.

5. Vlerësojnë dhe kontrollojnë përdorimin me frytshmëri të burimeve financiare.

6. Marrin vendime të përkohshme dhe kurdoherë të arsyetuara me shkrim për ndalimin e përkohshëm të veprimeve që bien ndesh me ligjet e shtetit ose çenojnë interesat ekonomike të tij, deri në shqyrtimin përfundimtar të organeve përkatëse, që i kanë në përgjegjësi.

Të drejtën për të marrë vendime për ndalim të përkohshëm e kanë drejtuesit e strukturës së kontrollit ministri, institucione qendore dhe prefektura, me propozimin e arsyetuar të kontrollorit.

7. Në bashkëpunim me subjektin përcaktojnë detyra e zgjidhje për rregullimin e gjendjes, ndreqjen e parregullsive.

8. I propozojnë titullarit të subjektit nga i cili varet kontrolli masa me karakter administrativ e disiplinor dhe zhdëmtimin e punonjësve të kontrolluar.

2.4. Organet e kontrollit financiar, të përcaktuara në pikën 1.2, janë të detyruara të ushtrojnë kontroll të përgjithshëm në objektet e varësisë së tyre jo më pak se një herë në vit. Ky detyrim përfshin edhe ¼ e filialeve apo të degëve të objekteve të organizuara me bilanc.

2.5. Rregullat e përgjithshme për organizimin dhe kryerjen e kontrollit caktohen me udhëzimin e Ministrisë së Financave.

2.6. Kur gjatë kontrollit zbulohen vepra penale, mungesa, përvetësime apo shkelje disiplinore financiare, kontrollori është i detyruar të mbajë proces-verbal, për personat që janë përfshirë në to, duke përcaktuar karakterin e shkeljes, shumën e dëmit të rrjedhur, në qoftë se ka, dispozitën që është shkelur dhe personin i cili duhet të përgjigjet.

Kur shkeljet e vëna re formojnë vepra penale, titullari i organit që ka strukturën e kontrollit, është i detyruar që, brenda 15 ditëve nga shqyrtimi i raportit të kontrollit, të bëjë kallzim në organet e prokurorisë.

2.7. Brenda 15 ditësh nga paraqitja e raportit, ministri, drejtuesi i organit qendror, prefekti si dhe drejtuesit e njësive të qeverisjes vendore, të ndërmarrjeve e institucioneve të tjera janë të detyruar të nxjerrin urdhëra për përfundimet e kontrollit.

2.8. Kontrollori mban përgjegjësi disiplinore, materiale ose penale për zbatimin e programit të kontrollit, saktësinë e rezultateve e të përfundimeve të tij.

3. Pranimi në organet e kontrollit dhe trajtimi financiar

3.1. Përveç kriterëve të përgjithshme, të përcaktuara në nenin 12, të ligjit nr.8549 datë 11.11.1999, "Statusi i nëpunësit të shërbimit civil", në organet e kontrollit financiar mund të pranohen vetëm ata që kanë mbaruar studimet e larta në fushën e ekonomisë dhe të drejtësisë dhe kanë një stazh pune në profesion jo më pak se 5 vjet.

3.2. Në organet e ulta të kontrollit financiar, si në ndërmarrje e institucione të vogla, mund të pranohen, përjashtimisht, edhe specialistë me arsim të mesëm ekonomik, që kanë një përvojë pune në profesion jo më pak se 10 vjet.

Gjithashtu, në mënyrë të kufizuar, sipas kërkesave të organit të kontrollit, në ministri dhe institucione qendrore mund të pranohen edhe specialistë të fushave të tjera, si inxhinierë, teknologë etj.

3.3. Punonjësit e kontrollit nuk mund të ngarkohen të kryejnë detyra të tjera operative, të cilat nuk lidhen me ushtrimin e kontrollit dhe të detyrave që ato mbulojnë, brenda subjektit ose në subjekte të varësisë. Ata njëkohësisht, nuk mund të kryejnë detyra të tjera jashtë punës, të cilat krijojnë konflikte interesash me funksionin e tyre.

3.4. Për vitin 2000 struktura organizative dhe numri i punonjësve të Departamentit të Kontrollit Financiar, në Ministrinë e Financave, është si më poshtë:

1. Drejtor.
2. Sektori i kontrollit të drejtimit (inspektoriat).
3. Sektori i kontrollit të objekteve të varësisë së drejtpërdrejtë.
4. Sektori i organizimit dhe i metodikave.
5. Zyra e statistikës dhe e përgjithësimit.

Numri i punonjësve të Departamentit të Kontrollit financiar të jetë 25.

- Ndërsa në Departamentin e Kontrollit Financiar në Ministrinë e Pushtetit Lokal struktura organizative të jetë si më poshtë:

1. Drejtor departamenti.
2. Sektori i kontroll revizionit të prefekturave.
3. Sektori i bashkërendimit, kualifikimit dhe përgjithësimit.

- Ministrisë së Pushtetit Lokal i shtohen në Departamentin e Kontrollit edhe 10 punonjës, nga të cilët 2 shoferë.

3.5. Për efekt të pagave bëhet njësimi i mëposhtëm:

1. Departamenti i Kontrollit Financiar, në Ministrinë e Financave dhe Departamenti i Kontrollit Financiar në Ministrinë e Pushtetit Lokal njësohen me drejtoritë rajonale, të kategorisë së parë, të Kontrollit të Lartë të Shtetit.

2. Pagat e punonjësve në drejtorinë e kontrollit financiar, në ministri dhe institucione qendrore, banka të nivelit të dytë e institucionet financiare nuk mund të jenë më të vogla se ato të punonjësve të drejtorisë rajonale, të kategorisë së dytë, të Kontrollit të Lartë të Shtetit.

3. Pagat në drejtoritë e kontrollit financiar në prefektura njësohen me pagat e drejtorive rajonale, të kategorisë së tretë, të Kontrollit të Lartë të Shtetit.

4. Pagat e punonjësve në zyrat e kontrollit financiar në njësitë e qeverisjes vendore, në ndërmarrje e institucione vendore njësohen me pagat e inspektorëve të kategorisë së dytë, në degët rajonale të kategorisë së tretë, të Kontrollit të Lartë të Shtetit. Në këto raste paga e drejtuesit të kësaj strukture është 15 për qind mbi nivelin më të lartë të specialistit.

Ngarkohet Departamenti i Administratës Publike të ndërtojë tabelat e pagave dhe klasifikimin përkatës, sipas kriterëve të mësipërme.

3.6. Identiteti i punonjësve të kontrollit vërtetohet me kartën përkatëse, e cila ka formën e përcaktuar nga Departamenti i Kontrollit Financiar, në Ministrinë e Financave, dhe është e nënshkruar nga ministri, drejtuesi i organit qendror, prefekti ose drejtuesi i njësisë së qeverisjes vendore, ndërmarrjes apo institucionit.

3.7. Shtesa e numrit të punonjësve si dhe efektet financiare do të përballohen në këtë mënyrë:

Për Ministrinë e Financave, Ministrinë e Pushtetit Lokal dhe për prefekturat nga pakësimi i numrit të punonjësve dhe nga buxheti i Kontrollit të Lartë të Shtetit.

Për ministrinë dhe institucionet e tjera qendrore nga buxheti i tyre.

3.8. Ngarkohen ministrinë, institucionet qendrore, prefekturat dhe njësitë e qeverisjes vendore për zbatimin e këtij vendimi.

3.9. Ngarkohet Ministria e Financave për kontrollin e zbatimit të këtij vendimi.

4. Urdhëresa nr.2, datë 2.12.1992, "Për kontroll-revizionin ekonomiko-financiar", si dhe vendimi nr.162, datë 7.5.1992, i Këshillit të Ministrave, "Për kalimin e drejtorisë së kontroll-revizionit ekonomiko-financiar, në përbërje të Komisionit të Kontrollit të Shtetit", vendimi nr.180, datë 4.5.1994, i Këshillit të Ministrave, "Për kalimin e seksioneve të kontrollit të komiteteve ekzekutive në bashki", si dhe çdo dispozitë tjetër, që bie në kundërshtim me këtë vendim, shfuqizohen.

Ngarkohet Ministria e Financave, që brenda vitit 2000, të paraqesë në qeveri projektligjet "Për kontrollin e brendshëm" dhe "Për qarkullimin dhe dokumentimin e vlerave materiale e monetare".

Ky vendim hyn në fuqi pas botimit në Fletoren Zyrtare.

KRYEMINISTRI
Ilir Meta